

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

CENTRUM KOORDYNACJI PROJEKTÓW ŚRODOWISKOWYCH

**Ogłasza nabór wniosków w trybie konkursowym
o dofinansowanie projektów z Europejskiego Funduszu Rozwoju
Regionalnego projektów w ramach:**

Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko”

Priorytetu V

Ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych

DZIAŁANIE 5.1

KONKURS nr 3/2008

**BUDOWA LUB MODERNIZACJA MAŁEJ INFRASTRUKTURY
SŁUŻĄCEJ ZABEZPIECZENIU OBSZARÓW CHRONIONYCH
PRZED NADMIERNĄ I NIEKONTROLOWANĄ PRESJĄ
TURYSTÓW**

25 lipca 2008 r.

Warunki konkursu

I. RODZAJE PROJEKTÓW PODLEGAJĄCYCH DOFINANSOWANIU

Cel działania

Przywracanie właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i ostoi gatunków na obszarach chronionych wraz z zachowaniem zagrożonych wyginięciem gatunków oraz różnorodności biologicznej poprzez ich zabezpieczenie przed nadmierną i niekontrolowaną presją turystów.

Zakres tematyczny

Tereny cenne przyrodniczo są dziedzictwem naszym i przyszłych pokoleń. Dziś żyjąc w pośpiechu w wielkich miastach, szukamy ciszy i ostoi na łonie natury. W swych poszukiwaniach często jednak niszczyliśmy to co najcenniejsze, zapominając o konieczności zachowania tego co zastaliśmy dla przyszłych pokoleń.

Jednym z głównych zagrożeń funkcjonowania populacji rzadkich gatunków w Polsce jest nadmierna presja turystyczna na ostoje gatunków. Zbyt intensywna penetracja ostoi przez ludzi, zwłaszcza w newralgicznym okresie rozrodu i wychowu młodych, może doprowadzić do zaniku lokalnych populacji niektórych gatunków.

Dlatego też w wielu przypadkach konieczne jest ukierunkowanie ruchu turystycznego i zorganizowanie go w sposób nie zagrażający przyrodzie a jednocześnie nie odcinający jej od ludzi.

W ramach konkursu finansowane będą kompleksowe projekty dotyczące budowy i/lub modernizacji małej infrastruktury służącej zabezpieczeniu obszarów chronionych przed nadmierną presją turystów. Główny nacisk zostanie położony na odsunięcie głównego nurtu ruchu turystycznego od najcenniejszych i najbardziej zagrożonych ostoi gatunków i siedlisk na danym obszarze.

Priorytetowo traktowane będą projekty dotyczące zabezpieczenia obszarów Natura 2000 oraz obszarów chronionych o statusie międzynarodowym.

Przykładowe rodzaje projektów

Budowa lub modernizacja małej infrastruktury służącej zabezpieczeniu obszarów chronionych przed nadmierną i niekontrolowaną presją turystów w tym: budowa ścieżek dydaktycznych, ścieżek rowerowych, szlaków, parkingów, punktów widokowych, wież widokowych, zadaszeń.

Ogólne wymagania dotyczące projektu

Wsparcie będą mogły uzyskać projekty, w których główny zakres prac dotyczy **budowy lub modernizacji małej infrastruktury służącej odsunięciu ruchu turystycznego od miejsc występowania zagrożonych gatunków lub siedlisk**, tzn. co najmniej 50% wydatków kwalifikowalnych w ramach planowanego budżetu zostanie poniesionych na budowę/modernizację małej infrastruktury, która umożliwi kanalizację ruchu turystycznego.

Do puli w/w działań mogą być zaliczone: planowanie i przygotowanie do realizacji działań terenowych; wydatki związane z przygotowaniem i uzyskaniem wymaganych prawem uzgodnień, pozwoleń i decyzji administracyjnych; zakup materiałów budowlanych; wydatki związane z budową/modernizacją elementów małej infrastruktury turystycznej; zakup sprzętu (pod warunkiem, iż jest on niezbędny do wykonania prac a jego zakup jest bardziej efektywny kosztowo niż wynajem na czas budowy); wykup gruntu, pod

warunkiem, że wymienione wydatki umożliwiają realizację działań terenowych służących odsunięciu presji od zagrożonych gatunków lub siedlisk.

II. RODZAJE PODMIOTÓW

O dofinansowanie Projektów mogą ubiegać się podmioty wymienione w *Szczegółowym opisie priorytetów PO IiŚ* i są nimi:

- jednostki rządowe, samorządowe,
- podmioty sprawujące nadzór lub zarządzające ochroną obszarów chronionych,
- parki narodowe,
- parki krajobrazowe i ich zespoły,
- organizacje pozarządowe,
- jednostki organizacyjne Lasów Państwowych,
- wojewodowie,
- urzędy morskie,
- ogrody botaniczne,
- ogrody zoologiczne,
- instytucje naukowe oraz jednostki badawczo – rozwojowe, w tym szkoły wyższe oraz ich jednostki organizacyjne,
- grupy wyżej wymienionych podmiotów ze wskazaniem beneficjenta wiodącego.

III. POZIOM DOFINANSOWANIA I MINIMALNA WARTOŚĆ PROJEKTÓW

Projekty mogą być współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego do wysokości 85% wydatków kwalifikowanych całego projektu.

Wkład własny Wnioskodawcy, którego wartość nie może być niższa niż 15% wydatków kwalifikowanych, mogą stanowić: środki z budżetu państwa w formie współfinansowania krajowego, środki prywatne lub inne środki publiczne, pod warunkiem, że środki te nie pochodzą z programów współfinansowanych przez Unię Europejską.

Beneficjent będący jednostką samorządu terytorialnego lub jednostką podległą musi zapewnić wkład w wysokości przynajmniej 5% wydatków kwalifikowanych w postaci środków własnych lub pożyczek. Środki te nie mogą być zastępowane środkami pochodzącymi z części budżetowych poszczególnych dysponentów, funduszy celowych lub innych środków publicznych.

Minimalna wartość projektu wynosi 400 tys. PLN.

Maksymalna wartość projektu wynosi 25 mln euro.

IV. KRYTERIA OCENY I WYBORU PROJEKTÓW

Ocena projektów będzie prowadzona na podstawie *Kryteriów wyboru projektów* zatwierdzonych przez Komitet Monitorujący PO IiŚ w dniu 19.06.2008. Kryteria dotyczące **budowy lub modernizacji małej infrastruktury służącej ochronie obszarów chronionych przed nadmierną presją turystów** stanowią załącznik 2 do niniejszego ogłoszenia i są dostępne na stronie: www.ckps.pl.

Procedura wyboru i oceny projektu jest 3 etapowa.

Etap 1 - ocena formalna wniosku

Etap 2 – ocena merytoryczna I stopnia

Etap 3 – ocena merytoryczna II stopnia

Szczegółowy opis procedury wyboru wniosków znajduje się w rozdziale III *Regulaminu konkursu*.

Podstawowe wymogi formalne

Poprawnie przygotowany pod względem formalnym wniosek o dofinansowanie powinien być złożony w terminie określonym w pkt. V niniejszego ogłoszenia, sporządzony w języku polskim na obowiązującym formularzu (przy użyciu generatora wniosku), kompletny, posiadać komplet załączników i być zgodny z okresem programowym PO IiŚ oraz *Szczegółowym opisem priorytetów PO IiŚ 2007–2013*.

Wnioskodawca nie może również podlegać wykluczeniu z ubiegania się o dofinansowanie na podstawie art. 211 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych.

Projekt ubiegający się o dofinansowanie powinien mieć **strategiczny charakter** czyli realizować cele dokumentu strategicznego przyjętego przez Radę Ministrów lub inny właściwy podmiot na poziomie krajowym (np. *Strategia Rozwoju Kraju 2007 - 2015, Polityka Ekologiczna Państwa, Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej*) oraz dokumentu strategicznego na poziomie UE (np. *Strategiczne wytyczne Wspólnoty na lata 2007-2013, Dyrektywa siedliskowa, Dyrektywa ptasia, Szósty wspólnotowy program działań w zakresie środowiska naturalnego, Plan działań: Powstrzymanie spadku różnorodności biologicznej do roku 2010 i w latach następnych*). Lista dokumentów strategicznych została opracowana przez IP i jest dostępna na stronie www.poiis.gov.pl oraz www.ckps.pl.

Projekty powinny charakteryzować się **ponadregionalną lub krajową skalą oddziaływania** - ponadregionalną lub krajową skalą oddziaływania charakteryzują się działania ujęte w strategiach o charakterze ponadregionalnym. W przypadku projektów dotyczących ochrony przyrody podejmowane działania powinny przyczyniać się w szczególności do realizacji założeń *Krajowej strategii ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej*.

W ramach V osi priorytetowej finansowane będą **przedsięwzięcia wykorzystujące metody o potwierdzonej skuteczności**. Wnioskodawca przygotowując projekt powinien wykazać, że zakładane w ramach projektu metody ochronne były skutecznie wdrażane w podobnych warunkach.

Uwaga!!! Ze względu na linię demarkacyjną z Instrumentem Finansowym LIFE+ nie mogą być finansowane projekty badawcze oraz projekty demonstracyjne, które obejmują przeniesienie na grunt praktyczny nowatorskich rozwiązań, ocenę i rozpowszechnienie efektów działań nowych lub nie stosowanych dotychczas w proponowanym kontekście geograficznym, ekologicznym, społeczno-ekonomicznym.

Projekt powinien spełniać wszystkie wymogi dotyczące danego typu przedsięwzięć, które zawarte są w **Ogłoszeniu o konkursie** oraz **Regulaminie konkursu** stanowiącym załącznik 1 do niniejszego ogłoszenia.

Wniosek o dofinansowanie należy wypełnić na podstawie *Planu realizacji przedsięwzięcia (PRP)*, którego wzór stanowi załącznik 4 do niniejszego ogłoszenia. *Plan realizacji przedsięwzięcia* stanowi integralną część wniosku o dofinansowanie i zastępuje studium wykonalności. Szczegółowy opis wypełniania PRP znajduje się w *Instrukcji dla*

Beneficjentów - Wypełnienie Planu Realizacji Przedsięwzięcia (dokument zostanie udostępniony na stronie: www.ckps.pl najpóźniej do dnia rozpoczęcia naboru wniosków).

Do każdego wniosku o dofinansowanie musi zostać załączona pozytywna **opinia przedstawiciela właściwych służb ochrony przyrody** potwierdzająca celowość i zasadność realizacji przygotowywanego projektu na wskazanym w opisie projektu obszarze. Dla projektów realizowanych na terenie parku narodowego jest to właściwy dyrektor parku (w przypadku projektów realizowanych przez pracowników parku na terenie parku należy przedstawić opinię Rady Naukowej Parku). Dla sieci obszarów Natura 2000, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu właściwy wojewódzki konserwator przyrody lub Główny Konserwator Przyrody.

Realizacji projektu na obszarze nie objętym formą ochrony prawnej nie zwalnia wnioskodawcy z przedstawienia opinii właściwego konserwatora przyrody.

Kryteria oceny merytorycznej I stopnia

Wartość merytoryczna projektu oraz zakładane efekty ekologiczne

Ocena opiera się na dziesięciu kryteriach cząstkowych, które służą określeniu wartości merytorycznej projektu oraz zakresu, realności i trwałości zaplanowanych efektów ekologicznych. Ocenie podlega w szczególności celowość realizacji proponowanego projektu, trafność i adekwatność zaplanowanych zadań w stosunku do postawionych celów, dobór metod i technologii wykorzystywanych w trakcie realizacji, zgodności projektu z założeniami krajowej i wspólnotowej polityki ochrony środowiska oraz realność osiągnięcia i trwałość zaplanowanych efektów ekologicznych.

Status ochronny obszaru, na który oddziałuje projekt

Ocenie podlega ranga obszaru, na którym realizowany jest projekt. Projekty mogą być realizowane na terytorium lądowym lub morskim Rzeczypospolitej Polskiej. Projekty koncentrujące się na obszarach chronionych o statusie międzynarodowym (obszary wodno-błotne Ramsar, rezerваты biosfery UNESCO) lub krajowym (sieć obszarów Natura 2000, rezerваты przyrody, Parki narodowe) będą traktowane priorytetowo.

Zasięg przestrzenny projektu

Zasięg przestrzenny projektu oceniany jest na podstawie lokalizacji działań prowadzonych w ramach projektu względem podziału administracyjnego kraju. Dopuszczalna jest realizacja projektu na obszarze/obszarach chronionych leżących na terenie jednego województwa, pod warunkiem spełnienia wymogów postawionych na etapie oceny formalnej, jednak szansę na najwyższą ocenę mają projekty wykraczające poza jedno województwo, tzn. realizowane na terenie 2 lub więcej województw.

Wykorzystywane materiały

Ocenie podlegają dobór materiałów użytych do realizacji przedsięwzięcia pod względem zapewnienia trwałości walorów przyrodniczych i bezpieczeństwa ludzi. W ramach działania preferowane będą projekty zakładające wykorzystanie materiałów naturalnych.

Ocena merytoryczna II stopnia będzie prowadzona w oparciu o uzupełnioną i kompletną dokumentację wnioskową. W szczególności będzie dotyczyć kompletności dokumentacji aplikacyjnej (wniosku o dofinansowanie i załączników), poprawności analizy finansowej, spójności informacji zawartych we wniosku i załącznikach, poprawności identyfikacji i przypisania wydatków projektu z punktu widzenia ich kwalifikowalności, gotowości technicznej projektu do realizacji, gotowości organizacyjno-instytucjonalnej projektu w obszarze zawierania umów, trwałości projektu, wykonalności finansowej, efektywności

energetycznej projektu oraz zgodności projektu z wymaganiami prawa dotyczącego ochrony środowiska.

V. CZAS TRWANIA NABORU WNIOSKÓW W RAMACH KONKURSU

Nabór wniosków odbywa się w terminie **28.08.2008 r. – 06.10.2008 r.** do godz. 16:00.

VI. KWOTA PRZEWDZIANA NA KONKURS

Kwota przewidziana na konkurs wynosi **6 000 000 PLN.**

VII. WZÓR WNIOSKU O DOFINANSOWANIE PROJEKTU

Wniosek o dofinansowanie oraz Plan realizacji przedsięwzięcia należy wypełnić za pomocą generatorów. Generator Planu realizacji przedsięwzięcia dostępny jest na stronie www.ckps.pl. Na podstawie PRP należy wypełnić wniosek o dofinansowanie zamieszczony na stronie: www.generator-pois.pl. Wzór Wniosku o dofinansowanie stanowi załącznik 3 do niniejszego ogłoszenia. Instrukcja wypełniania wniosku stanowi załącznik 6 do niniejszego ogłoszenia.

VIII. TERMIN, MIEJSCE I SPOSÓB SKŁADANIA WNIOSKÓW O DOFINANSOWANIE

Wnioski należy składać w sekretariacie CKPŚ, ul. Bitwy Warszawskiej 1920 r. nr 3, w Warszawie – pokój nr 107.

Za termin złożenia wniosku uważa się godzinę i datę rejestracji w sekretariacie CKPŚ.

Wniosek o dofinansowanie należy złożyć w 1 egzemplarzu wersji papierowej wraz z Planem realizacji przedsięwzięcia i innymi wymaganymi załącznikami wymienionymi w Regulaminie konkursu. Wszystkie powyższe dokumenty należy przedłożyć również w wersji elektronicznej na płycie CD lub DVD.

Wniosek wraz z załącznikami powinien być złożony w kopercie (opakowaniu), która będzie posiadać następujące oznaczenie:

Tytuł projektu

Dot.: Konkurs nr 3/2008

Budowa lub modernizacja małej infrastruktury służącej ochronie obszarów chronionych przed nadmierną presją turystów

OTWIERAĆ KOMISYJNIE

Nazwa i adres Wnioskodawcy (w przypadku projektów realizowanych przez grupę Beneficjentów należy podać dane Beneficjenta wiodącego)

IX. WZÓR UMOWY O DOFINANSOWANIE

Wzór umowy o dofinansowanie stanowi załącznik 5 niniejszego ogłoszenia. Ostateczna treść umowy zostanie uzgodniona na etapie negocjacji jej zapisów.

X. ZAŁĄCZNIKI

1. Regulamin konkursu
2. Kryteria wyboru projektów
3. Wzór wniosku o dofinansowanie
4. Wzór Planu Realizacji Przedsięwzięcia
5. Wzór umowy o dofinansowanie
6. Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie